

Τελευταία ευκαιρία εξυγίανσης του Δημοσίου

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 26.08.2012

Τη στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο δεν έχει ακόμα συναντηθεί ο πρωθυπουργός κ. Σαμαράς με την κ. Μέρκελ και τον κ. Ολάντ, είναι όμως προφανές ότι τίποτε δεν πρόκειται να συμφωνηθεί πριν η κυβέρνηση ξαναφέρει το πρόγραμμα σταθεροποίησης σε τροχιά και εξασφαλίσει τη θετική αξιολόγηση της τρόικας. Είναι επομένως αποκαρδιωτικό ότι έξι μήνες μετά την υπογραφή του δεύτερου Μνημονίου, οι ίδιοι που το υπέγραψαν αναζητούν ακόμη τα 11,6 δισ. ευρώ σε περικοπές δαπανών που συμφώνησαν. Οι Ευρωπαίοι εταίροι μας και το ΔΝΤ δεν πρόκειται να διαπραγματευτούν αλλαγή των όρων της συμφωνίας με την Ελλάδα αν δεν έχουν πειστεί ότι το έλλειμμα θα γίνει σχετικά σύντομα πλεόνασμα ώστε να μη χρειαστεί και τρίτη διάσωση μετά από λίγα χρόνια.

Το Μνημόνιο μας προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να προχωρήσουμε στην αναδόμηση της οικονομίας και του κράτους με την οικονομική και τεχνική υποστήριξη των εταίρων μας και του ΔΝΤ. Πρέπει επί τέλους η δημόσια διοίκηση να μπει στην υπηρεσία των πολιτών και όχι των συντεχνιών και συνδικαλιστών που μάχονται για καθαρά ιδιοτελείς λόγους στο όνομα του δημοσίου συμφέροντος. Πρέπει οι αγορές να απελευθερωθούν και η γραφειοκρατία να απαλειφθεί για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας. Μέτρα άμεσης απόδοσης για την επιδιωκόμενη ανάκαμψη της οικονομίας είναι η απεμπλοκή επενδυτικών σχεδίων σε ενέργεια, ΑΠΕ, ανακύκλωση, τουρισμό κ.λπ. από τα γρανάζια της γραφειοκρατίας, όπως προσπαθεί να κάνει ο κ. Χατζηδάκης. Συγχρόνως, χρειάζεται επανεξέταση των διαδικασιών από μηδενική βάση και θεσμοθέτηση απλών, κατανοητών και λίγων κανόνων. Από τη στιγμή που εγκρίνεται μια επένδυση, κανείς δεν πρέπει να έχει το δικαίωμα να τη σταματήσει.

Το πρόσφατο ηλεκτρονικό βιβλίο του κ. Πάγκαλου «Τα φάγαμε όλοι μαζί» μας φέρνει αντιμέτωπος με τις πρακτικές και νοοτροπίες που κατέστησαν δυνατή τη χρεοκοπία - την ηθική κατάρπωση, την απαξίωση των θεσμών, την έλλειψη λογοδοσίας και υπεύθυνης ηγεσίας. Αλόγιστες παροχές που δόθηκαν κάτω από την πίεση των συνδικάτων, σπατάλη και διαφθορά που έμειναν ατιμώρητες, διαρκείς απεργιακές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις για τη διατήρηση των κεκτημένων, συνθέτουν την εικόνα της Ελλάδας της μεταπολίτευσης. Το πολιτικό προσωπικό της χώρας προτίμησε να κλείνει τα μάτια σε απαράδεκτες πρακτικές για να αποφύγει τις σκληρές επιλογές που οι συνθήκες επέβαλλαν (π.χ. Καραμανλής, 2004: «Δεν θα ανοίξω το ασφαλιστικό την πρώτη τετραετία»). Το βιβλίο δείχνει με γλαφυρό τρόπο πόσο λανθασμένη είναι η άποψη ότι η σημερινή κρίση μπορεί να ξεπεραστεί χωρίς τη ριζική αναθεώρηση των αξιών και συμπεριφορών που μας έφεραν εδώ.

Εάν πραγματικά επιθυμούμε να ξεπεράσουμε την κρίση πρέπει να ξεπεράσουμε κάποια ταμπού, να δούμε πέρα από το στενό ιδεολογικό πλαίσιο του κρατισμού που προώθησε το σημερινό χρεοκοπημένο μοντέλο οικονομικής και πολιτικής διακυβέρνησης. Γιατί, π.χ., αρνούμαστε να συζητήσουμε για απολύσεις στο Δημόσιο τη στιγμή που το έχει πράξει ακόμη και η κυβέρνηση της κομμουνιστικής Κούβας; Ποιους προσπαθεί να προστατεύσει ο κ. Κουβέλης, που αρνείται όχι μόνο τις

απολύσεις αλλά και την εφεδρεία; Αυτούς που προσέλαβαν οι κυβερνητικοί του εταίροι την περασμένη τριακονταετία; Την ίδια ώρα που αποκλείει τις απολύσεις στο Δημόσιο, το πολιτικό κατεστημένο παραβλέπει τους 600.000 ιδιωτικούς υπαλλήλους που έχασαν τη δουλειά τους από την αρχή της κρίσης, εκσφενδονίζοντας την ανεργία στο 23%. Η πελατειακή προσέγγιση του πολιτικού συστήματος, εκτός από άδικη είναι και ανήθικη, διότι χρεώνει τα παιδιά μας για να συντηρεί κομματικές και συνδικαλιστικές στρατιές στο Δημόσιο.

Μέχρι στιγμής ο περιορισμός των δαπανών εξαντλήθηκε σε οριζόντιες περικοπές, μείωση των δημόσιων επενδύσεων και απλήρωτες υποχρεώσεις προς τους ιδιώτες προμηθευτές και εξαγωγείς που βαθαίνουν την ύφεση. Δεν έχει γίνει καμία κυβερνητική προσπάθεια επαναπροσδιορισμού των ορίων και του ρόλου του κράτους, καμία προσπάθεια ανασυγκρότησης της δημόσιας διοίκησης περιορίζοντας συγχρόνως τους υπαλλήλους της, καμία προσπάθεια αφαίρεσης από το σπάταλο και αναποτελεσματικό κράτος δραστηριοτήτων που ο ιδιωτικός τομέας αποδεδειγμένα μπορεί να φέρει σε πέρας καλύτερα και φθηνότερα (διοίκηση νοσοκομείων, διαχείριση σκουπιδιών, συλλογή φόρων). Το Μνημόνιο πρέπει να διευρυνθεί με τη δημιουργία μιας επιτροπής, στελεχωμένης με Έλληνες και ξένους τεχνοκράτες, που θα καταγράψει τις αρμοδιότητες κάθε υπηρεσίας του Δημοσίου, θα ορίσει δείκτες αποδοτικότητας για κάθε υπηρεσία και θα συνδέσει τις προαγωγές και τις αμοιβές με την αξιολόγηση υπαλλήλων και υπηρεσιών. Το γεγονός πως, απ' ό,τι γνωρίζω, τέτοια πρωτοβουλία δεν είναι στην ατζέντα, είναι απόδειξη του ελλείμματος φαντασίας που διακρίνει τις πολιτικές ηγεσίες της χώρας και της επιμονής τους να πορεύονται με οδηγό τις ίδιες ακριβώς ιδέες και πρακτικές που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία. Χρειάζεται λοιπόν αλλαγή του ιδεολογικού παραδείγματος που κυριάρχησε στη μεταπολίτευση οδηγώντας στην προσοδοθηρία και υπονομεύοντας την ατομική ευθύνη, την υγιή επιχειρηματικότητα, την ισχύ του νόμου, την κοινωνική προσφορά. Χρειάζεται επαναπροσανατολισμός προς τις ιδέες που συγκροτούν το πλαίσιο αξιών του δυτικού φιλελευθερισμού. Χωρίς αυτές τις ιδέες, οι θεσμοί θα παραμείνουν ανεφάρμοστες ρυθμίσεις και οι όποιες θετικές αλλαγές πραγματοποιούνται σήμερα με τόσο κόπο σταδιακά θα εκφυλιστούν στην προηγούμενη αδιέξοδη κατάσταση, όπως δυστυχώς τείνει να γίνει με τη γενναία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της κ. Διαμαντοπούλου.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων E. F. Consulting και μέλος της κεντρικής επιτροπής της ΔΡΑΣΗΣ.